

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

OUDEGRACHT 152, UTRECHT

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

VERSCHIJNT PERIODIEK - ABONNEMENTSPRIJS fl. 3.- PER JAAR

Bij publicatie van gegevens, welke de Documentatiedienst uit andere bladen heeft overgenomen, dient de oorspronkelijke bron te worden vermeld. - Postgiro No. 304960 t.n.v. HUMANISTISCH VERBOND te UTRECHT - Telefoon 030-10163

AUGUSTUS/SEPTEMBER 1958

7e Jaargang, Nr. 7

REDACTIE

Mr. H. SINGER-DEKKER

Burg. Elzenlaan 147

R I J S W I J K - Z.H.

Telefoon 119843

Administratie: Oude Gracht 152 - Utrecht

I N H O U D S O P G A V E .

H U M A N I S T I S C H N I E U W S .

HUMANISTISCH VERBOND .

Sprekersconferentie	Blz. 121
Bijeenkomst Topkader	" 121
Studiedagen	" 121
Herdruk brochure	" 121
Kalender 1959	" 121
Overdruk brochure "Radio-active fallout and human progress	" 121
Belgisch congres	" 122
Vacantie- en conferentie-oord "De Ark"	" 122

GEESTELIJKE VERZORGING BUITENKERKELIJKE GEDETEINEERDEN .

Verslag 1957	" 122/123
--------------	-----------

HUMANISTISCHE STICHTING SOCRATES .

Verslag Zomerschool	" 123/124
Najaarslanddag	" 124

HUMANITAS .

Jaarverslag 1957	" 124
Jaarverslagen grote afdelingen	" 124
Voorzitter Landelijke Sectie Reclassering	" 124/125
Nieuwe afdeling	" 125
Aanstellingen maatschappelijke werksters	" 125
Prijsvraag 1958	" 125

HUMANISTISCHE JONGEREN GEMEENSCHAP .

Zomerkamp 1958	" 125
Week-end Praktisch Humanisme	" 125
Week-end atoomvraagstuk	" 125

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING .

Zonerkampen 1958	" 126
Congres	" 126

STUDENTEN VERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG .

Schlierenkampen	" 126
Nieuwe folder	" 126
Afdeling Groningen	" 126
Najaarsconferentie en Najaarscongres	" 127

HUMANISTISCH THUISFRONT.

Tienjarig jubileum	Blz. 127
Eerste lustrum in "'t Adlerhuis"	" 127
Tentoonstellingen	" 127
Persconferentie	" 127
Verslag Dr. E. Nordlohne	" 133/134
Een vierde militair tehuis	" 127

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID.

Gemengd nieuws	" 128
"Vernieuwing"	" 128

HUMANISTISCH CENTRUM MENS EN WERELD.

Bestuurssamenstelling	" 128/129
-----------------------	-----------

RADIOLEZINGEN.

Lezingen voor de VARA	" 129
Lezingen voor de AVRO	" 129

INTERNATIONALE LITERATUURLIJST.

"	130/131
---	---------

INTERNATIONAAL NIEUWS.

I.H.E.U. - Vergadering Dagelijks Bestuur	" 131
Israël	" 131
Australië	" 131
Korea	" 131
België - Congres Humanistisch Verbond	" 132/133
Nederlandsche Humanisten in buitenlandse bladen	" 133

VAN ALLE KANTEN.

Humanistische publicaties in de Pers besproken	" 134/135
Andersdenkenden over het Humanisme	" 135/136/
	" 137
Christenen en Humanisten in discussie in Bentveld	" 137
België.	
"De Gids op Maatschappelijk Gebied" over het Humanisme	" 137/138
"Kultuurleven" over Humanisme en Televisie	" 138

=====

HUMANISTISCH NIEUWS

HUMANISTISCH VERBOND.

Sprekersconferentie.

De bijeenkomst van sprekers van het H.V. werd twee weken vervroegd en vond plaats op zondag 7 september in het Erasmushuis. Met behulp van een bandopname werd o.a. de bruikbaarheid van een Amerikaans bezinningsprogramma voor Nederland besproken. Er waren + 20 deelnemers.

Bijeenkomst Topkader.

De halfjaarlijkse topkaderconferentie (T.K.C.) wordt gehouden op 4 en 5 oktober in "De Ark" in Nunspeet. Op zaterdag zal voorzitter Van Praag iets over zijn Amerikaanse ervaringen vertellen, terwijl organisatie-secretaris Polet een discussie over de taak van het gewest zal inleiden. Op de zondagmorgen zal hopelijk een voorbeeld van een bezinningsbijeenkomst in nieuwe stijl gedemonstreerd kunnen worden.

Studiedagen.

Voor de gewestelijke studiedagen in maart 1959 is als onderwerp gekozen "De idee van de openbare school". Bij de voorbereiding in de gespreks-groepen kan gebruik worden gemaakt van de brochure onder dezelfde titel van de hand van Dr. J.C. Brandt Corstius. Er wordt bovendien gewerkt aan een leidraad voor deze discussies.

Herdruk brochure.

De tweede druk van "Een verrassende ontmoeting" is verschenen. Deze kleine brochure heeft in de afgelopen jaren bewezen een uitstekend middel voor ledenwerving te zijn, zodat de gemeenschapsbesturen ongetwijfeld met graagte van de nieuwe druk voor dit doel gebruik zullen maken.

Kalender 1959.

De kalender is verschenen. Prijs evenals vorige jaren f.2.50. De uitvoering is, behoudens de spiraal aan de bovenzijde, onveranderd gebleven. Het voordeel is, dat deze thans beter als omslagkalender kan worden gebruikt.

De kalender 1958 was spoedig uitverkocht. Spoedig bestellen is wel gewenst.

Overdruk brochure "Radio-active fallout and human progress."

Deze brochure bevat een rede van Prof. H.J. Muller, de in Amerika wonende geneticus en nobelprijswinnaar. Deze rede werd uitgesproken op het 2e congres van de I.H.E.U. in Londen. Zij werd reeds opgenomen in de in druk verschenen notulen van dit congres.

Allen, die zich interesseren voor het probleem van de kernenergie en haar mogelijke gevolgen bevelen wij deze overdruk ten zeerste aan. De prijs bedraagt f. 0.75.--.

Belgisch Congres.

Van het congres van het Belgisch Humanistisch Verbond, waaraan ook verschillende Nederlandse Humanisten hebben deelgenomen, vindt U op blz. 132/133 van dit blad een verslag. Het congres werd op 26, 27 en 28 september te Brussel gehouden.

Vacantie- en conferentie-oord "De Ark".

Overzicht gasten.

Het vakantie- en conferentie-oord van het Humanistisch Verbond, "De Ark" te Nunspeet, heeft weer een drukke tijd achter de rug.

Dat er zo ongemerkt heel wat gasten van het vakantie-oord "De Ark" gebruik maken kan blijken uit het hieronder gegeven overzicht van de verschillende groepen, die hier vanaf 1 januari tot en met 31 augustus l.l. zijn geweest. Wij geven U hieronder enige aantallen per groep :

	<u>Pensiodagen</u>
Pensioengasten	2.419
Familiekampen	1.451
Kinderkampen	567
Conferenties	52
Thuisfront	1.542
Scholen	2.061
(Paas-Pinksterkamp)	638
(Bejaardenkamp)	
Groepen	<u>2.403</u>
Totaal	11.133

=====

Kerstkamp.

En nauwelijks is de ergste zomerdrukke weer achter de rug, of men gaat zich met frisse moed weer wijden aan het winterprogramma. Zo staat een Kerstkamp op "De Ark" op het programma. Het zal duren van woensdag 24 december tot en met zondag 28 december. De leiding berust, evenals vorig jaar, bij de Heer en Mevrouw Bosman te Amsterdam. Ook niet-leden van het Verbond kunnen aan dit kamp deelnemen, maar het is wel zo, dat leden van het Verbond die zich vóór 1 november opgeven, voorrang genieten. De officiële inschrijvingstermijn sluit op 1 december. Prijs f. 30.-- per persoon of f. 27.50 voor hen die niet aan de eerste maaltijd op woensdag kunnen deelnemen.

-0-

GEESTELIJKE VERZORGING BUITENKERKELIJKE GEDETINEERDEN.

Verslag 1957.

De contact-ambtenaar bij het Ministerie van Justitie van de Geestelijke Raadslieden voor de gedetineerden heeft verslag uitgebracht over de werkzaamheden onder de buitenkerkelijke gedetineerden. Uit dit verslag blijkt dat de buitenkerkelijke geestelijke verzorging van gedetineerden in 1957 verder in omvang is toegenomen. Bedroeg het aantal verzoeken om buitenkerkelijke

geestelijke verzorging in 1955 109, in 1956 liep dit op tot 391, terwijl er in 1957 550 werden genoteerd. Het laatstgenoemde aantal had betrekking op 416 gedetineerden.

-0-

HUMANISTISCHE STICHTING SOCRATES.

Verslag Zomerschool.

De Zomerschool van Socrates werd van 28 juli - 2 augustus gehouden. Aan het verslag in het Humanistisch Verbondsblad "Mens en Wereld" ontleen wij het volgende:

" Toen wij maandagmiddag van verschillende zijden met de regen mee kwamen druppelen, werden wij welkom geheten door de Heer en Mevrouw Colpa, die de leiding van deze week hadden. Onder het genot van een kop thee werd er onderling kennis gemaakt, voor zover dat nog nodig was (de Zomerschool schijnt veel vaste klanten te hebben!). Het slot van de eerste dag was een artistiek welkomstprogramma: pianospel van Mevrouw Reddingius, zang van Mejuffrouw Gimpel en voordracht van Mevrouw Broekhoven.

Op dinsdag begon het eigenlijke werk. Het onderwerp voor deze week was: "Mens en Medemens". De Heer Pols behandelde het probleem der menselijke verhoudingen. Het zou te ver voeren een verslag van zijn rede te geven; wel kan ik U verzekeren, dat het de moeite waard was er ons in te verdiepen. En dat deden wij dan ook na de koffie in drie discussiegroepen. 's Middags maakten velen een wandeling door een prachtig terrein. 's Avonds brachten de drie groepsleiders rapport uit en dit leverde voldoende stof op voor een uitvoerig antwoord van de Heer Pols en een algemene discussie.

Woensdag dezelfde dagindeling, deze keer met Mevrouw Groenman-Deinum als inleidster over de menselijke verhoudingen in het gezin. Zij sprak hoofdzakelijk over het ideale gezin en haar zeer uitvoerige inleiding bracht geen moment sluiertjes voor onze ogen, zoals zij zelf even vreesde. Bij de groepsdiscussies werd vooral het niet-ideale gezin ter sprake gebracht en bij de beantwoording des avonds kwamen heel wat kwesties van huwelijksmoraal enz. aan de orde, die door de spreekster grondig beantwoord werden.

Op donderdag weer een heel ander aspect: Dr. Constandse over menselijke verhoudingen in de internationale samenleving. Hij maakte ons duidelijk, dat de ethiek, die tussen mensen persoonlijk geldt, niet toegepast kan worden in de verhouding tussen de naties, omdat daar in de eerste plaats de economische wetten gelden. Hij gaf ook een zeer duidelijke uiteenzetting van het verschil tussen massa en menigte. Al met al leverde hij stof te over voor de groepsdiscussies, waarin problemen als wereldfederalisme enz. ook aan de orde kwamen. Bij de beantwoording 's avonds kwam hij dan ook bijna tijd te kort.

De laatste inleiding op vrijdag kon, dank zij het mooie weer, buiten worden gehouden. De Heer Wevers, personeelschef van Stork, behandelde menselijke verhoudingen in het bedrijf. Hij gaf eerst een kort overzicht van de toestanden uit de vorige eeuw en ging daarna, uiteraard met veel kennis van zaken, over op de tegenwoordige verhoudingen. Voor vele mensen uit onderwijskringen ging hier een wereld open, die tot nu toe tamelijk ver buiten hun gezichtskring lag.

Bij de discussies 's middags kwam de Heer Wevers pas op volle toeren, om een term uit het bedrijfsleven te gebruiken. Er ontstond een zeer prettig gesprek, waarin ook deze kant van de menselijke verhoudingen de volle aandacht kreeg.

Op de sluitingsbijeenkomst (vrijdagavond) bleken krachten op verschillend gebied onder de deelnemers te schuilen: zang, muziek, voordracht, dans. De stemming was allergenoegelijkst. De Heer Colpa, Mevrouw Van den Berg en de keukenstaf werden hartelijk gehuldigd.

Zaterdagmorgen was er nog een kleine bezinningsbijeenkomst met een toespraak van de Heer Colpa, omlijst door muziek.

Najaarslanddag.

De najaarslanddag van Socrates wordt gehouden op 2 november. De bekende schrijfster Anna Blaman zal spreken over: "Het mensbeeld in de hedendaagse literatuur en Paul Citroen over beeldende kunst.

-0-

H U M A N I T A S

Ver.v.Maatsch.Werk op Hum.Grondslag.

Jaarverslag 1957.

In het Verenigingsorgaan van Humanitas: "Van Mens tot Mens" van augustus 1958 is het jaarverslag over 1957 gepubliceerd. Uit dit verslag blijkt dat het ledental op 31 december 1956 11.000 bedroeg en op 31 december 1957 12.124. Bovendien telden de secties gezinsverzorging van enkele plaatselijke afdelingen tezamen nog 5.163 leden (op 31 december 1957) die geen leden van de Vereniging Humanitas waren. (Dit betekent niet dat de andere afdelingen geen sectie gezinsverzorging hebben, doch deze afdelingen kennen niet een afzonderlijk lidmaatschap van de sectie gezinsverzorging, onafhankelijk van het lidmaatschap van de Vereniging Humanitas).

Jaarverslagen grote afdelingen.

In "Van Mens tot Mens" van september 1958 wordt een samenvatting gegeven van de jaarverslagen van de drie grootste afdelingen, n.l. Rotterdam, Amsterdam en Den Haag.

Het ledental van Rotterdam steeg van 2.183 tot 2.474; Amsterdam kwam van 1.135 op 1.232.

Het jaarverslag van Den Haag bevat een opmerkelijke passage over de gerepatrieerdenzorg. Het verslag vermeldt, dat aan 195 van de 426 gerepatrieerden in de buitenkerkelijke sfeer in Den Haag door de maatschappelijk werkster van Humanitas directe en soms langdurige hulp werd verleend.

Het verslag van Den Haag zegt dan verder:

" Onder hen, die zich tot ons wendden, waren enigen, die het betreurden niet eerder met ons in relatie te zijn gebracht. De indruk werd verkregen, dat dit een gevolg was van het feit, dat bij de levensbeschouwelijke registratie (van gerepatrieerden) meer formeel-juridisch dan op grond van de concrete situatie te werk wordt gegaan."

Voorzitter Landelijke Sectie Reclassering.

De voorzitter van onze landelijke sectie reclassering, tevens vicevoorzitter van het hoofdbestuur, Mr. B. van der Waerden, heeft wegens drukke werkzaamheden voor zijn tweede bestuursfunctie bij Humanitas als

voorzitter der landelijke reclasserings-sectie, moeten bedanken. Gelukkig heeft het hoofdbestuur Prof. Mr. W.F.C. van Hattum uit 's-Gravenhage bereid gevonden de taak van de Heer van der Waerden over te nemen. Prof. van Hattum is na zijn repatriëring uit Indonesië benoemd tot rechter aan de arrondissementsrechtbank te Den Haag.

Nieuwe afdeling.

Per 1 juli 1958 werd de afdeling Nieuw-Buinen opgericht.

Aanstellingen maatschappelijke werksters.

De afdeling Amsterdam heeft voor het Alg. Maatschappelijk Werk als derde maatschappelijk werkster aangesteld Mej. H. Reichenberger.

De afdeling Rotterdam heeft voor de Gerepatriëerdenzorg als maatschappelijk werkster aangesteld Mevrouw S.S. Strik-Djoewito.

Prijsvraag 1958.

Ook voor dit jaar heeft Humanitas weer een grote prijsvraag opgezet. In afwijking van vorige jaren zal de prijsvraag ditmaal twee ronden hebben. De leden zullen prijsvraagkaarten verkopen waarop een rebus staat, welke de koper kan oplossen. Door het opzenden van de oplossing kan hij, indien zijn oplossing juist is, meedingen naar de prijzen. Hij krijgt echter tevens een kaart toegezonden, waarop eveneens een rebus voorkomt, doch die wat moeilijker is. Ook de oplossing van deze rebus kan weer worden opgezonden, met f. 0.50 aan postzegels extra en dan kan hij, indien zijn oplossing goed is opnieuw voor een prijs in aanmerking komen. De prijzen van de tweede ronde zijn groter dan die van de eerste ronde, terwijl het aantal deelnemers kleiner is, aangezien alleen de goede inzenders van de eerste ronde kunnen meedingen.

-0-

HUMANISTISCHE JONGEREN GEMEENSCHAP.

Zomerkamp 1958.

Het Zomerkamp te Bévercé (bij Malmédy in België) is bijzonder prettig verlopen. Er waren 40 deelnemers.

Verder hebben verschillende gemeenschappen nog sluitingsweek-ends georganiseerd, zodat de H.J.G., alles bij elkaar genomen, ook in Nederland nog heel wat heeft gekampeerd.

Week-end Praktisch Humanisme.

Op 11 en 12 oktober houdt de H.J.G. in Soest in "De Lichthoeve" een week-end met als onderwerp "Praktisch Humanisme". Basis voor de bespreking zal zijn een syllabus over dit onderwerp, welke in de loop van september zal verschijnen.

Week-end atoomvraagstuk.

Op 22 en 23 november zal een week-end gehouden worden, dat gewijd zal zijn aan het atoomvraagstuk. Nadere bijzonderheden volgen nog.

-0-

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING.

De H.J.B. meldt ons:

Zomerkampen 1958.

De zomervacantie is voor de meeste mensen weer voorbij en het is hier wel de plaats iets over de zomerkampen van de H.J.B. te zeggen.

Alle drie de kampen zijn geslaagd tot zeer geslaagd te noemen. Het eerste kamp in Hooghalen telde slechts 12 deelnemers, maar zij hebben dan ook geweldig genoten. In elk der beide andere kampen waren 25 deelnemers.

Ook dit jaar hadden we geen vastomlijnde programma's opgesteld, hetgeen natuurlijk altijd enige risico's met zich mee brengt. Mede dank zij het goede weer verliep alles echter bijzonder prettig en gemoedelijk en het is wel weer gebleken, dat deze vrije vorm van kampen houden zeer vele voordelen heeft.

Op de discussieavond in Renesse is fel gestreden over de vraag, wat je nu eigenlijk onder kunst moet verstaan. Men is er niet uitgekomen en de discussie wordt in ons orgaan "Trefpunt" voortgezet. In Hooghalen heeft men zich met het bekende probleem van vorm en inhoud van een kunstwerk bezig gehouden.

De zomerkampen zijn voor de deelnemers stimulerend geweest en in september hopen we in alle afdelingen geslaagde propaganda-acties te voeren.

Congres.

Het jaarlijkse congres wordt op 1 en 2 november gehouden in Bunnik of Soest. Niet in Utrecht, zoals eerder medegedeeld is.

-o-

STUDENTEN VERENIGING OF HUMANISTISCHE GRONDSLAG.

Scholierenkampen.

De scholierenkampen mogen weer zeer geslaagd genoemd worden. Een aanwijzing voor het enthousiasme der deelnemers is wel het feit, dat er in het ouderenkamp (16 - 19 jaar) in Malmédy een groot aantal "recidivisten" waren, zelfs meer dan de helft van de aanwezigen. Het jongerenkamp voor 12 t/m 15 jaar (dit jaar in Vorden) mag zich ook in een groeiende belangstelling verheugen.

Nieuwe folder.

Landelijk heeft de S.V.H.G. een folder het licht doen zien, waarin beschreven of aangeduid wordt wat de vereniging is, wil en doet. Deze folder wordt gebezigd in de verschillende afdelingen bij de ook dit jaar weer georganiseerde (eerstejaars-)wervingsacties. Voor belangstellenden is een beperkt aantal nummers verkrijgbaar bij de huidige abactis van het Hoofdbestuur, de Heer C.O. Huizinga, Morsweg 108-A, Leiden.

Afdeling Groningen.

De afdeling Groningen is in heroprichting en zal voor het eerst in het licht treden met een avond voor eerstejaars- en andere belangstellenden op 7 oktober in het Academiegebouw, met als spreker Prof. Mr. B.V.A. Röling over het onderwerp: "De humanistische visie op internationale verhoudingen".

Ook de andere afdelingen bereiden dergelijke avonden voor.

Najaarscongres en Najaarsconferentie.

Het najaarscongres zal dit jaar worden gehouden op 14 november te Amsterdam en de najaarsconferentie op 15 en 16 november te Wijk aan Zee.

-o-

HUMANISTISCH THUISFRONT.

Tienjarig jubileum.

In het vorig nummer van de documentatiedienst is bekend gemaakt, dat het Humanistisch Thuisfront dit jaar zijn tienjarig bestaan herdenkt en ter gelegenheid daarvan op 15 oktober te Utrecht een bijeenkomst zal houden en een tweede op 25 oktober in het Militair Tehuis "De Leemberg" te Nunspeet. De eerste zal een ernstig, de tweede een wat feestelijk karakter dragen.

Eerste lustrum in "'t Adlerhuis".

Tegelijk met de herdenking van het tienjarig bestaan viert ook het Militair Tehuis in "'t Adlerhuis" op het Kleine Spui 6 te Amersfoort zijn eerste lustrum. Deze maand zal het vijf jaar geleden zijn, dat dit tehuis werd geopend. Dit zal met enige feestelijkheden voor de militairen gepaard gaan.

Tentoonstellingen.

Tegelijk wordt een tentoonstelling georganiseerd in de verschillende zalen van het tehuis van werkstukken door militairen vervaardigd in de daarvoor in het tehuis ingerichte werkplaatsen voor handenarbeid, tekenen en schilderen, pottenbakken en fotograferen, etc.

Deze tentoonstelling werd op zaterdag 13 september geopend en was tot 27 september dagelijks voor ieder gratis toegankelijk van 10 uur 's morgens tot 10 uur 's avonds.

Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de stichting zal deze tentoonstelling, aangevuld met werkstukken van de andere tehuizen, achtereenvolgens worden gehouden:

van 4 tot en met 18 oktober in het Militair Tehuis "'t Hunehuis" te Havelte en van 25 oktober tot en met 8 november in het Militair Tehuis "De Leemberg" te Nunspeet, Elspeterweg 122.

De opening van de tentoonstelling te Nunspeet valt dus samen met de bijeenkomst waarvan hierboven sprake is. Op de tentoonstelling aldaar zal tevens het een en ander te zien zijn, dat een overzicht geeft van wat het Humanistisch Thuisfront in de tien jaren van zijn bestaan heeft verricht.

Persconferentie.

Op 26 september werd te Amsterdam een persconferentie gehouden, ten einde de Pers over het komende jubileum in te lichten en verder alle inlichtingen te verstrekken over het Humanistisch Thuisfront, welke de Pers zou wensen. Voor een nader verslag zie pagina 133 en 134.

Een vierde militair tehuis.

Op genoemde conferentie werd tevens mededeling gedaan van het heugelijke feit, dat het Thuisfront een vierde militair tehuis gaat bouwen.

-o-

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID.

Van de H.W.G. vernamen wij:

Gemengd nieuws.

In de zomermaanden ligt het werk van de H.W.G. vrijwel stil. Enkele afdelingen, zoals b.v. Hilversum, trekken er met hun leden op uit en maken excursies.

Op 14 september kwamen afdelingsafgevaardigden bijeen in het Erasmus-huis in Utrecht. Sprekers waren hier de H.B.-leden Drs. Anne Vermeer en Karel Timmerman, redacteur van het maandblad "Vernieuwing".

"Vernieuwing".

Het juli-nummer van "Vernieuwing" ziet er aantrekkelijk uit en bevat tal van lezenswaardige bijdragen, b.v. een bespreking van de brochure van de bekende existentialistische filosoof Prof. Karl Jaspers van de Universiteit in Basel, waarin de bedreiging van de mensheid met de atoombom wordt behandeld. Deze brochure wordt besproken door Karel Timmerman. De redacteur herinnert in zijn hoofdartikel aan het door wijlen A.H. Gerhard geschreven sociale sprookje, waarin hij een denkbeeldige Marsbewoner naar de aarde laat afdalen en die daar allerlei vreemde toestanden ziet en beleeft.

Henri Sandberg schrijft over zijn bezoek aan Algerije en wat hij daar zag, hoorde en beleefde.

Manidahil Yuwar schreef uit Parijs over "De lange Charles" (De Gaulle), die hij met zijn 76 jaren een groot kind noemt. In "Dingen van de dag" wordt weer een interessant allerlei gegeven uit pers en radio.

Het augustus/september-nummer bevat een vervolg van het artikel over Algerije. Voorts bespreekt Anne Vermeer in dit nummer het probleem van sociale zekerheid en persoonlijke verantwoordelijkheid.

Proefnummers van "Vernieuwing" kunt U gratis toegezonden krijgen.
Adres: Secretariaat H.W.G., Haagweg 210, Leiden.

-0-

STICHTING HUMANISTISCH CENTRUM MENS EN WERELD.

Bestuurssamenstelling.

Het bestuur van het Humanistisch Centrum Mens en Wereld, dat o.m. de uitgave van dit blad verzorgt, is opnieuw samengesteld. In het Centrum zijn de belangrijkste humanistische organisaties vertegenwoordigd. Deze organisaties wijzen ieder hun vertegenwoordigers in het bestuur aan op de volgende basis: Humanistisch Verbond en Humanitas ieder twee bestuursleden, de overige organisaties ieder één bestuurslid.

Voor zover mogelijk is voor ieder bestuurslid ook een vaste plaatsvervanger aangewezen.

Hieronder vindt U de bestuursleden met hun vervangers vermeld en de organisaties welke hen hebben aangewezen.

1)	Dr. J.P. van Praag	:	Humanistisch Verbond
2)	W.C. Koppenberg	:	
	(wordt najaar 1958 vervangen)		
1)	M. Dijkstra	:	Humanitas
2)	Mr. B.v.d. Waerden	:	
	(wordt najaar 1958 vervangen)		

Dr. E. Nordlohne : Humanistisch Thuisfront
plv. C.J. Klinkenberg
Mevr. D. Heroma-Meilink : Bureaus voor Levens- en Gezins-
moeilijkheden
plv. C.M. Swiebel
Mr. M. Knap : Weezenkas
Mr. M. Knap : A.H. Gerhard-Stichting
H. van Woudenberg : Humanistische Werkgemeenschap in
de Partij van de Arbeid
plv. Drs. J. Zwakhals
Secretaris (per 1 september 1958)
Mr. Ed. Emmering
Willem Pijperstraat 74 - Amsterdam-Z. - tel. 72.65.43

-0-

RADIOLEZINGEN.

Lezingen in de rubriek Geestelijk Leven van de VARA over de maanden augustus, september en oktober.

17 aug.	: A. Treurniet	over: "Een Jood sprong in zee".
24 aug.	: F.P. Huygens	over: "Mag ik dat boek lezen?"
31 aug.	: Dr.J.C. Brandt Corstius	over: "Omdat het door moet gaan!"
7 sept.	: Dr. V.W.D. Schenk	over: "Wijsheid en techniek".
14 sept.	: Prof.Dr.T.T. ten Have	over: "Angst".
21 sept.	: Mevr.A.J.Groenman-Deinum	over: "De eenzame".
28 sept.	: Dr. Albert Daan	over: "Het onredelijke oordeel".
5 okt.	: Dr.J.P. van Praag	over: "Alcohol en Dorst".
12 okt.	: Mevr. Anna Blaman	over: "Liefde en haat".

Lezingen voor de AVRO.

29 sept.	: Mejuffrouw M. Dijkstra	over: "Maatschappelijk werk op humanistische grondslag".
"	"	"
"	"	over: De jongste generatie".

Datum nog niet bekend

Reeds gedurende ongeveer een jaar verzorgt het Humanistisch Verbond eens per maand een kwartier voor de AVRO. Deze relatie is kort geleden weer verlengd tot zomer 1959. Er is reeds een aanvang gemaakt met een serie lezingen gewijd aan "Maatschappelijk Werk"; daarna zal waarschijnlijk "Het Humanistisch Gezin" worden behandeld.

INTERNATIONALE LITERATUURLIJST.

THE HUMANIST (ENGLAND)

July 1958

July 1958

August 1958

THE HUMANIST (AMERICA)

No. 3

No. 3

No. 3

No. 4

No. 4

NEWS AND NOTES

July - August 1958

" " 1958

THE MONTHLY RECORD

July 1958

July 1958

THE RADICAL HUMANIST (INDIA)

Nos. 21 - 23

" "

Prof. W. Ludwig

Will man die out ?

Royston Pike

Darwin of Downe

Archibald Robertson

God in the cold war

Roscoe Spencer

Individual and species
Biological survival

Irving E. Bender

Changing pattern of Religious
Interest

E.C. Vanderlaan

What has happened to Liberal
Theology?

Vern. L. Bullough

The Negro comes to Grace
Street

Dorothy Lee

What kind of freedom ?

Mordecai Roshwald

What is going on ?

M.L. Burnet

Should we abandon force in
International Affairs ?

Jean Graham Hall

Adult behaviour and juvenile
delinquency

Archibald Robertson

The use and abuse of the open
mind

M.R. Halder

Utopian Social Thinking

Sibnarayan Ray

Some notes for the I.R. sum-
mer camp

THE ETHICAL OUTLOOK(AMERICA)

Michael Heidelberger

Scientists and survival in an
atomic era

-0-

INTERNATIONAAL NIEUWS.

International Humanist and Ethical Union - Vergadering Dagelijks Bestuur.

Het dagelijks bestuur van de I(nternational) H(umanist) and E(thical) U(nion) heeft op 12 september in Utrecht vergaderd.

De bekende Amerikaanse geneticus Prof. H.J. Muller, Voorzitter van de American Humanist Association, kwam er even voor overvliegen van de Atoom-conferentie te Genève, om zich na de vergadering weer te begeven naar Kitsbühl naar de volgende atoomconferentie, welke zich speciaal zal bezighouden met de mogelijkheden tot het voorkomen van de atoomoorlog. Hij bleef op de vergadering van het D.B. wel in de sfeer, want men heeft zich met name ook beziggehouden met de verdere voorbereiding van de conferentie over het atoomvraagstuk, zoals deze op het tweede congres van de IHEU te Londen in 1957 werd gevraagd.

Er zit natuurlijk een bijzonder grote hoeveelheid werk vast aan de voorbereiding van zo'n conferentie, die op particulier initiatief moet worden gehouden. Daarom kunnen wij er in dit stadium nog slechts van zeggen, dat de werkzaamheden volgens plan verlopen. In Engeland is reeds een regionale commissie ter voorbereiding van de conferentie tot stand gebracht. In deze commissie hebben verschillende vooraanstaande geleerden zitting genomen.

Israël.

Het Information Bulletin van de IHEU geeft in zijn juli-nummer enige opvattingen weer van een groep Humanisten in Israël, die wel in correspondentie zijn met het secretariaat van de IHEU, doch nog niet hebben besloten zich bij de IHEU aan te sluiten. Deze groep baseert haar overtuiging speciaal op de filosofie van Spinoza. De schrijver van het artikel stelt, dat de Joden die omstreeks het begin dezer eeuw beïnvloed werden door de Humanistische geest van die tijd, eigenlijk altijd Humanisten zijn geweest.

De schrijver zet in zijn artikel nader uiteen dat o.m. het nationalisme niet een werkelijke wereldbeschouwing kan inhouden. Volgens hem ligt de basis van het Humanistisch Jodendom in de leer van Spinoza.

Het artikel is getiteld "Humanistic Judaism" en geschreven door G.H. Shikmoni.

Australië.

Er is opgericht een Australische Humanistische groep, The Australian Humanist Association. Secretaris is: J.E. Faiers, 43 Station Street, Fairfield - N.S.W.

Deze groep zal zich aanmelden bij de IHEU met verzoek om toelating tot het lidmaatschap.

Korea.

Aan de Universiteit van Seoul in Korea bestaat een groep Humanisten, die contact hebben gezocht met de IHEU en aansluiting overwegen.

België.

Congres Belgisch Humanistisch Humanistisch Verbond.

Het Congres, dat het Belgisch Humanistisch Verbond op 26, 27 en 28 september 1958 te Brussel heeft georganiseerd in samenwerking met de Union Rationaliste in België, is een grootse manifestatie geworden voor het vrije denken, niet alleen op wetenschappelijk maar ook op ethisch gebied, in een wereld waarin het dogma en de ideologie nog zo'n grote plaats innemen.

Meer dan 1.400 deelnemers telde dit congres, dat werd gehouden in het prachtige groot-auditorium van de Vrije Universiteit te Brussel. Fransen, Belgen en Nederlanders voerden het woord. Prof. Dr. G. Stuiveling leidde het Congres in met een rede over "De geschiedenis van de conflicten tussen wetenschap en dogma's". Deze inleiding werd door de aanwezigen bijzonder gewaardeerd en beschouwd als een waarlijk magistrale opening van het congres.

In deze vriendschappelijke ontmoeting van gelijkgezinden ontbraken de nuance-verschillen niet, welke ongetwijfeld een gevolg waren van een verschil in culturele achtergrond bij Fransen en Nederlanders. Daarbij bleken de Vlamingen en Nederlanders zich wel zeer tot elkaar aangetrokken te voelen. Bij de Fransen: een sterk theoretische en wetenschappelijk georiënteerde wijze van denken, bij Vlamingen en Nederlanders een meer op de praktijk gerichte belangstelling en wellicht wat meer begrip voor het betrekkelijke ook van zuiver wetenschappelijke uitgangspunten. De Vlaamse Professor L. Flam van de Vrije Universiteit van Brussel heeft dit verschil wel op een zeer menselijke en geëmotioneerde wijze naar voren gebracht.

Maar het vrije denken zou niet werkelijk vrij zijn, wanneer het deze verschillen niet zou kunnen aanvaarden en weten te waarderen.

Dr. J.P. van Praag vatte het in zijn boodschap namens de International Humanist and Ethical Union aldus samen: bij alle verschil in denken en organisatievorm van de verschillende Humanistische groeperingen over de gehele wereld, is er dit gemeenschappelijke: dat men mens en wereld wil trachten te verstaan, uitgaande van menselijke vermogens en van een gevoel van verbondenheid van alle mensen over de gehele wereld. Als taak van de Humanistische Beweging zag Dr. van Praag het vorm geven aan de samenleving op een wijze welke in overeenstemming is met onze redelijke inzichten en in het bewustzijn, dat wij daarbij zijn aangewezen op uitsluitend menselijke vermogens. Iedere misstand zullen wij aan de kaak moeten stellen, aldus Dr. van Praag, als daar zijn: rassendiscriminatie, armoede, onderdrukking en het ondergeschikt maken van de wetenschap aan een bepaalde ideologie. Wij moeten ook inzien, zei Dr. van Praag, dat de mens gedreven wordt door emoties en wij zullen het klimaat moeten scheppen waarin de mens ook gevoelsmatig thuis raakt in een sfeer waarin het redelijk denken als maatstaf wordt aanvaard.

De Belgische Minister van Onderwijs had de leraren in de lekenmoraal (het vak dat op de Belgische openbare scholen wordt gedoceerd aan de kinderen van buitenkerkelijke ouders terwijl de kinderen van godsdienstige ouders godsdienstles krijgen) vrij gegeven voor het bijwonen van dit congres, een daad waarvoor de congressisten met aplaus hun dank betuigden.

De volgende sprekers hielden inleidingen :

voor Nederland:

Prof. Dr. G. Stuiveling	:	"Geschiedenis van de conflicten tussen wetenschap en dogma's".
Mevrouw Mr.H. Singer-Dekker	:	"Humanisme en ontvoogding van de vrouw".

- D.Th.F. d'Angremond : "De gedachten, die het Humanistisch Verbond brachten tot het praktisch Humanisme".
- Mr.Dr. J. In 't Veld : "Waarom maatschappelijk werk op Humanistische grondslag?".
- Dr. J.P. van Praag : sprak namens de IHEU.

Voor België:

- J. Baumen (Assistent aan de Vrije Universiteit Brussel) : "Het rationalisme en het wijsgerig thema van de angst".
- Prof. D'Hont (van de Universiteit van Gent) : "De recente ontwikkeling der onkerkelijkheid".
- Dr. Med. Dierkens : "Het rationalisme en de gedragingen".
- P. van Bergen (Inspecteur bij het onderwijs) : "Het rationalisme op school en de lekenmoraal".
- Mr. Verougstrate : "Humanisme en Jeugd".
- Prof. L. Flam (van de Vrije Universiteit te Brussel) : "Rationalisme en dogmatische dubbelzinnigheid".

voor Frankrijk:

- Imbert Mergal (ere-inspecteur van het onderwijs) : "Wat kan het rationalisme bijdragen tot het mensdom?".
- Prof. Kahane (van de Universiteit van Montpellier) : "Kan het rationalisme de basis zijn van een ethica".
- P. Rousseau : "Wetenschap en publiek".

Nederlandse Humanisten in buitenlandse bladen.

De Nederlandse Humanisten publiceren tamelijk veel in de bladen van buitenlandse bevriende organisaties. Zo heeft de Voorzitter van het Humanistisch Verbond, Dr. J.P. van Praag, in het juli-augustusnummer van The Ethical Outlook, het blad van The American Ethical Union, een artikel geschreven over Ethical Humanism for our times.

-0-

Humanistisch Thuisfront.

Hier volgt een korte samenvatting van hetgeen Dr. E. Nordlohne, bestuurslid van de Stichting Humanistisch Thuisfront, heeft gezegd op de persconferentie van 26 september j.l.

De samenvatting van hetgeen de Heer Lips daar gezegd heeft, kon ons helaas niet tijdig genoeg meer bereiken om hier te worden opgenomen.

" Het Humanistisch Thuisfront bestaat in 1958 tien jaar. Het Humanistisch Thuisfront beoogt de militair een stukje sfeer "als thuis" te geven voor de tijd waarin hij buiten de kazerne mag zijn. Hiervoor zijn drie militaire tehuizen

ingericht, en wel te Amersfoort, Havelte en Nunspeet. In elk tehuis komt regelmatig een geestelijk raadsman voor de geestelijke verzorging van hen die daarop prijs stellen. De sfeer van de humanistische tehuizen is open, wat o.a. blijkt uit de aanwezigheid van alle nationale dagbladen; iets wat door de militairen bijzonder blijkt te worden gewaardeerd. De ontspanning, die in de tehuizen gegeven wordt, is zoveel mogelijk creatief gericht. Dat blijkt ook uit de tentoonstellingen van pottenbakken, fotografieën, houtsnijwerk e.d. die in verband met het jubileum in elk der tehuizen worden gehouden. In het jubileumjaar is begonnen met de bouw van een vierde tehuis in "'t Harde", dat begin 1959 in gebruik genomen zal kunnen worden. De architecten zijn: de Heren Rooimans en Van Wageningen te Amersfoort. Het Ministerie van Oorlog verleent financiële medewerking voor de bouw van het exterieur.

Naast dit alles worden onder leiding van de geestelijk raadsman H.J.J. Lips regelmatig vormingsbijeenkomsten gehouden, tot de bijwoning waarvan de militairen eenmaal per jaar verlof kunnen krijgen. De bijeenkomsten vinden plaats in het Humanistisch Conferentie-oord "De Ark" te Nunspeet. Hier komen de levensvragen ter sprake, die de militairen zelf in discussie wensen te brengen. In het tiende jaar van het Thuisfront is de belangstelling voor deze vormingsbijeenkomsten groter dan ooit. Gedurende het gehele jaar komen, telkens voor een halve week, groepjes van ca. 20 - 30 militairen bijeen. Om deze tak van werkzaamheden goed te kunnen opvangen, zal binnenkort het Conferentie-oord "De Ark" verder worden uitgebreid.

Gesteund door belangstellenden en geestverwanten uit alle geledingen der samenleving, gaat het Humanistisch Thuisfront vol goede moed en geestdrift verder op de weg, die het reeds tien jaren tot veler instemming is gegaan."

-0-

VAN ALLE KANTEN.

Humanistische publicaties in de Pers besproken.

Het Parool van 12 juli noemt in zijn rubriek "Nieuws uit de Tijdschriften" het artikel van Prof. C.A. Mennicke in het laatste nummer van "Rekenschap" over de ontkerstening. Het blad citeert vrij uitvoerig uit Prof. Mennicke's artikel. Tevens noemt de schrijver van deze rubriek in Het Parool, het artikel van Olive Reinier over de Angry Young Men. Het Parool vindt dit artikel een "interessante bijdrage".

Het Algemeen Handelsblad van 15 augustus citeert het een en ander uit het Humanistische Bondsorgaan "Mens en Wereld" over het Humanistisch Thuisfront, hetgeen aanleiding gaf tot een ingezonden stuk in het Handelsblad, dat wij elders in deze rubriek citeren. Het Algemeen Handelsblad van 4 september vermeldt enige cijfers welke door "Mens en Wereld" zijn geciteerd over de geestelijke verzorging in de strafgestichten.

Het Utrechts Nieuwsblad van 22 augustus vermeldt het een en ander over de uitlatingen van de Burgemeester van Gorkum over subsidie aan humanistische gemeenschapshuizen, zoals deze zijn weergegeven in "Mens en Wereld".

Het gehele stukje uit het Utrechts Nieuwsblad geven wij hieronder weer:

"Humanisten, de nieuwe Gorkumse martelaren?"

"De burgemeester van Gorinchem heeft op de hem eigen "afdoende toon gezegd", zo lezen wij in "Mens en Wereld", "orgaan van het Humanistisch Verbond, "dat hij liever een "gemeentelijke subsidie wil geven aan Mohammedanen om een "moskee te bouwen dan aan humanisten om een gemeenschaps-" "huis te bouwen."

"Wij hebben er geen bezwaar tegen, wanneer er in Gorkum "een moskee zou komen met overheidsgeld, maar wij hebben er "wel bezwaar tegen wanneer een burgemeester zo discrimi-" "neert tussen zijn burgers, dat hij het "liever Turks dan "humanistisch" uitspreekt. Hij weet dan namelijk niet wat "een burgemeester, die boven partijen en gezindten staat, "mag zeggen en wat niet. Wij herinneren ons uit de 80-jari-" "ge oorlog de Gorkumse martelaren. Humanisten zijn blijkbaar "de modernste martelaren." Aldus "Mens en Wereld". "

Het Vrije Volk van 18 september 1958 memoreert het jaarverslag van de contact-ambtenaar van de geestelijke raadslieden bij het gevangenis-
wezen en geeft enkele cijfers.

De Vrijdenker van 9 augustus gaat in op een passage uit de rubriek Kritisch Allerlei van "Mens en Wereld", waarin, naar aanleiding van enige cijfers, vermeld in het tijdschrift voor Geneeskunde betreffende de zelfmoord, verondersteld wordt dat vereenzaming een der oorzaken van zelfmoord zou kunnen zijn. De Vrijdenker acht deze conclusie voorbarig.

In De Vrijdenker van 23 augustus 1958 haakt de Heer Moerkerken in op de discussie welke in "Mens en Wereld" is gevoerd door Mevrouw Reddingius-Salomonsen en de Heer J. Veen over de oorsprong van godsdienstige voorstellingen. De schrijver in De Vrijdenker bespreekt naar aanleiding van deze discussie enkele gedachten van Krishnamurti.

In "Tijd en Taak" van 2 augustus polemiseert Ds. J.J. Buskes tegen Prof. Dr. C.A. Mennicke over diens artikel over de ontkerstening in "Rekenschap". Ds. Buskes stelt dat telkens wel bepaalde geloofsvoorstellingen prijs moeten worden gegeven, doch dat het geloof zelf telkens opnieuw gevonden en behouden wordt.

De Vrijdenker van 13 september 1958 gaat in op deze polemiek en stelt, dat door het verlies van vele geloofsvoorstellingen het geloof zelf uiteindelijk wel degelijk wordt aangetast, zodat "de ontkerstening de nieuwe kerstening ver en ver achter zich laat" (aldus de Vrijdenker).

-0-

Andersdenkenden over het Humanisme.

Zoals wij hierboven vermeldde heeft het citaat uit Het Algemeen Handelsblad uit "Mens en Wereld" over het Humanistisch Thuisfront aanleiding

gegeven tot een ingezonden stuk in het Algemeen Handelsblad van 12 september 1958 van de volgende inhoud:

"Humanistisch Verbond in het leger."

" Volgens het Handelsblad van 15 augustus jl. breiden de "humanistische beginselen zich uit onder onze militairen. "Zo lezen we daar, dat het orgaan "Mens en Wereld" van het "Humanistisch Thuisfront", geestdriftig is over de groei die "men constateert bij de humanistische geestelijke verzorging "en vorming onder onze militairen.

" Het is duidelijk dat hier, al is het uiterst populair "wijsgerig-theoretisch, de redelijke, zedelijke, wetenschappel- "lijk verantwoorde beginselen worden uitgemeten, met als "heimelijke of openlijke bestrijding van de draagwijdte van het "Evangelie, de zin van het Christendom en de kerk.

" Zo goed als de voornaamste protestantse kerken in Neder- "land, hebben voor de geestelijke verzorging hun legerpredi- "kanten afgestaan.

" Maar er zijn ernstige redenen om hartgrondig te twijfelen, "of de juiste geestelijke houding tegen de humanistische pro- "paganda er wel is: sterker nog, of er ooit over gedacht "wordt, hoe die houding moet zijn.

" In ons theologisch Holland is een niet gering deel der "predikanten kopschuw gemaakt voor het hanteren van een levens- "en wereldbeschouwing, wat juist het enige wapen is om deze "humanistische propaganda van repiek te dienen.

" En hoe zit het voorts met onze christelijke lectuur onder de "militairen?

" Zonder enigszins denigrerend te spreken over "stichtelijke "lectuur" over de laatste waarheids- en geloofsvraag, ligt "het toch in de rede dat dit in wezen antikerkelijk-humanisme "toch met congruente inhouden te woord dient te worden gestaan! "Of denkt men dit af te doen met een preek?

" Prof. Dr. H. Kraemer, die toch moeilijk te zien is als een "man die het buitenkerkelijke humanisme klein en scheef voor- "stelt, zegt letterlijk: "Het is louter antropocentrisch en daarom "is het geen echt humanisme". "Het echte humanisme is theocen- "trisch". - "Het louter antropocentrische moderne humanisme "is eigenlijk een onmenselijk humanisme". - "Het heeft geleid tot "de tragedie van het humanisme" - "de mensheid (Comte), de staat "(Hegel), het volk, het ras, de klasse zijn zelfvergodingen, die "in de plaats van de ware God getreden zijn". (Blz. 40 "Kerk en "humanisme"). Kortom, de noties van menselijke waardigheid, vrij- "heid en erkenning van waarden, zijn afgeleide christelijke waar- "den. De transcendente achtergrond van deze waarden is ontkend "en de humanistische secularisatie heeft dit alles, niet op rede- "lijke wetenschappelijke gronden, maar vanuit een bepaalde kennis- "leer tot domein van de autonome mens gecreëerd.

" Onze militairen van laag tot hoog zijn gewoonlijk onkritisch "ingesteld tegenover leuzen als "niet geloof, maar de autonome "Rede" - "niet geloof maar wetenschap"; daarvoor zijn wij verant- "woordelijk. Zij hebben recht op een juiste voorlichting.

De Nieuwe Leidsche Courant van 17 september 1958 geeft een verslag van een lezing welke Ds. Kalf heeft gehouden voor de Ned. Chr. Vrouwenbond te Oegstgeest.

De Nieuwe Leidsche Courant schreef het volgende:

" Spreker gaf een beschrijving van wat het hedendaagse humanisme is en beoogt. Behalve intellectuelen zijn er ook platte-landsbewoners onder de aanhangers. Er worden op zondagmorgen samenkomsten gehouden en via de radio kan men lezingen beluisteren. De gesprekken of lezingen behandelen praktisch alle levensvragen, behalve evangelieprediking. Men werkt op alle levensterreinen, in ziekenhuizen, gevangenissen en militaire tehuizen, doch zonder dat de liefde tot God en de eer van Zijn Naam daartoe de drijfveer zijn. Het humanisme komt vooral voor op plaatsen, waar de wetenschap wordt beoefend, doch men houdt geen rekening met wat God in Zijn Woord heeft geopenbaard, terwijl, aldus spreker, Christus toch de sleutel tot de oplossing van alle vraagstukken is. Het humanisme stelt de mens als middelpunt, en de liefde wordt tot eerbied voor de medemens.

" In zijn betoog waarschuwde spreker voor de ondermijnende invloed van het humanisme op de Kerk van Jezus Christus.

" Na de pauze volgde een levendige gedachtenwisseling, waarop Ds. H.S.J. Kalf de avond sloot."

-o-

Christenen en Humanisten in discussie in Bentveld.

De Arbeidersgemeenschap der Woodbrookers organiseerde een zomercursus te Bentveld van 16 tot 23 augustus over het onderwerp :Bedreigde menselijkheid".

Katholieken, Protestanten en Humanisten hebben hun standpunt over dit onderwerp uiteengezet en gediscussieerd over de vraag waar beide groepen uiteengaan en waar zij elkaar vinden. Het Hoofdbestuurslid van het Humanistisch Verbond, Dr. B.W. Schaper hield een inleiding over de visie van het Humanisme .

-o-

B e l g i ë.

In het juni-nummer van "De Gids op Maatschappelijk Gebied", een tijdschrift van de Christelijke Arbeidersbeweging in België, komt een uitvoerig artikel voor van C. Cerpentier C.S.S.R. over "Het Atheïstisch Humanisme en het Christendom.

De schrijver geeft eerst de organisatie van het Nederlandse, Belgische en internationale Humanisme weer en vervolgens een overzicht van de gedachten welke, naar schrijvers inzicht, door deze organisaties worden verbreid en tenslotte (ook wel daar tussendoor) zijn eigen kritische kanttekeningen.

Het artikel bevat wel mededelingen, welke door de Humanisten niet zullen worden onderschreven (zoals b.v. de veronderstelde nauwe samenwerking tussen Humanistisch Verbond en de Ned. Vereniging voor Sexuele Hervorming), doch heeft toch een zeer rustig karakter.

Uiteraard is deze katholieke schrijver het met de Humanisten niet eens, doch hij ziet in het Humanisme toch voornamelijk een opwekking tot

het Christendom, zich te zuiveren, te bezinnen en aaneen te sluiten.

"Het Humanisme blijkt voor zijn aanhangers een ideaal van menselijke rechtzinnigheid te zijn, voor ons moet het een oproep zijn tot authentiek christendom en tot een levenshouding die onverbloemd getuigenis aflegt voor de wereld, door waarheid en liefde" zo besluit de schrijver zijn betoog.

-0-

Het Belgische tijdschrift "Kultuurleven" (Leuven) van juni 1958 geeft een beschouwing over het Humanisme en de Televisie. Het blad zegt onder meer:

- "1 Blijkbaar zijn er nog steeds katholieken die zich België "alleen kunnen indenken als "ons diep christelijk vaderland", "met het gevolg dat zij zich diep beledigd voelen, wanneer een "andere levensbeschouwing publiek aan het woord komt. Het "wordt hoog tijd dat deze mensen inzien dat wij in feite leven "in een land waarvan de bevolking over verschillende levens-"overtuigingen is verdeeld, die alle het recht hebben, volgens "de elementaire beginselen der democratie, hun overtuiging, ook "in het publiek, te propageren.
- "2. Anderzijds kan men zich alleen maar verwonderen over de "vlotte manier, waarmee het Humanistisch Verbond zichzelf heeft "aangesteld tot "geestelijke vader" van al wie zich in ons land "niet tot een of andere confessie bekent. Men begripte ons goed: "de levensbeschouwelijke vorming van de buitenkerkelijken is on-"getwijfeld een dringende noodzaak, maar naar ons gevoelen wordt "daar niet op de juiste wijze aan verholpen, wanneer één bepaald "organisme zich deze opdracht toeëigent. Dat dit Verbond een "zendtijd vraagt voor zijn leden, overeenkomstig hun aantal, lijkt "ons vanzelfsprekend, maar het lijkt ons een gevaarlijke vorm van "klerikalisme, wanneer een kleine groep mensen, bezield door een "bepaalde humanistische visie, zich zonder meer het geestelijk "vaderschap toeëigent over alle buitenkerkelijken, en op het po-"litieke vlak consequent daarnaar handelt. Persoonlijk kennen wij "verschillende buitenkerkelijken die voor dit vaderschap feeste-"lijk bedanken, en volkomen terecht. Want een diepe levensover-"tuiging is geen aangelegenheid van een organisatie. Vormen tot "een bepaalde levensvisie, spreken in naam van een levensbe-"schouwing, dit alles kan niet gebeuren binnen de sfeer van een "Verbond, welke het dan ook weze. Hoezeer men het kan waarderen "dat deze mensen er om bekommerd zijn een diepere levensvisie "mee te geven aan allen die niet langer binnen een bepaalde gods-"dienstige gemeenschap hun vorming krijgen, toch moet men zeggen "dat dit niet kan gebeuren, wanneer men tenminste een blijvende "verdieping beoogt, door deze ganse massa met een vaag en eclec-"tisch "humanistisch-kleinste-gemene-veelvoud" te overspoelen, "ze zo vlug mogelijk in organisaties bijeen te brengen om ze ten-"slotte ook politiek winstgevend te maken."

Het blad verwijt aan de Humanistische uitzendingen verder vooral een zeker gebrek aan diepgang en een onvermogen op de grote vragen van het leven een bevrijdend antwoord te geven, dat nieuw leven wekt.